

# ESDRAS

## Hawē unāmati hātxaki

Israelī enabu txakabububiakē hatū bakebu inū hatū bababuwē nuikī hau hatū mai pakea anu ana txītunūbarinūbū Jeremias yuimakī Senhor Deusū hatu yubanirā, ma Babilônia anu yura itxapa hatu iyunibu bari itxapa haska Israelī enabu hiwekubainaibu hatukīri itxapa nuku yuiama ini Deusū hātxa yuishunika Esdrasī eskarabes keneniki.

Na una Esdras anu Israelī enabu ana hatū mae anu txītuī taebiranibukiaki. Ana Jerusalém anu beimashū Senhor Deus kēwāti inū hawē hemaīti bena wakī taewanibukiri tapītiki. Na una kenerā, ha 450 ano Cristo huriamatiā kenenikiaki.

## Hawē yunuti hātxa Ciro txanikiaki, na hātxarā (2 Cr 36.22-23)

**1** <sup>1</sup>Pérsia nawa shanē ibuhaira Cirō hatu shanē ibushuni taekaikī ano bestitxai yunukī taewabaikī haska Senhor Deusū hātxa yuishunika Jeremias Deusū yuimani keska hau Cirō ashanū Deusū hawē shinā unāmaiwē taeshū shanē ibuhaira Cirō hawē yunuti hātxa hau dasibibū nīkanūbū hātxawē hatu yuitā keneri hatu buma akeakekī Cirō hatu yuikī: <sup>2</sup>“Earā, Pérsia nawa shanē ibuhaira Ciro eska matuki txanikī ē matu yuiāi ea nīkakāwē. Nawa shukuabu tibi mai hirabi anua shanē ibubu ē hatu yunukubaīshanū mekenika Senhor Deus nai anu hiweatū ea katukī kushipa waniki. Ea haska watā Judá enabū mai pakea anu Jerusalém anu hawē kēwāti hiwe wanibu ē hatu ana amashanū Senhor Deusū ea yunuimaki. <sup>3</sup>Haskakē mā tsuabura Senhor Deusū enaburā, hau Deusū matu merabewakubaīshanūwē. Tsuara mā Judá mai pakea anu hiwea hunirā, Jerusalém anu butākāwē. Ha Jerusalém anurā, hanu Israelī enabu mekenika Senhor Deus hiweaki. Harishū hawē kēwāti hiwe bena hawērua washuni burishākāwē. <sup>4</sup>Tsuabura nenu benibu inū, hawē bakebu hiweyuabu inū, mae betsa tibi hiweabu hatū mae henebaini Jerusalém anu ana txītūbaī hatu merabewaibū mā ha dapi hiwebaunabūri matū prata pei heshe inū, ouro pei heshe inū, hawara mabu betsa betsapa

inū, inabu hau hatu inākubaīshanūbūwē. Ha dikabi Jerusalém anushū mekenika Deus kēwāti hiwe hawērua waibu hatū inākuī yaushiana hau hatu inākubaīshanūbūwē”, hatu wa

**Jerusalém anu Israelī enabu ana txītūbainibukiaki, na hātcharā**

<sup>5</sup>Jerusalém anu bushū Senhor Deus kēwāti hiwe hau ana benawai bunūbū Deusū hatu shinā betsa wamakī benimawakubainaya kanū ika shinā txākaī Judá enabu shanē ibu itxapa hawenabuya inū, Benjaminnē enabu shanē ibu itxapa hawenabuyari inū, hawenabu Deusbe hātxashunikabu inū, Levī enabu shanē ibu itxapa hawenabuyari bunū, iwanā, dasibibu hiwebaunabū hatū mabu pewakubainaibū <sup>6</sup>hanua habu hatu dapi Babilōnia anu nawabu hiwebaunabu habu dayai buaibu hatu merabewakatsis ikī hawa yaushiana hatū mabu betsa betsapa inū, hatū prata pei heshe inū, hatū ouro pei heshe inū, mabu pepa sharabu inū, mabu pepa karuhaira inū, hatū inabu hatu inābirābiranabu <sup>7</sup>hawē kēwāti hiwe Jerusalém anua mane ouro mabu sharabu Nabucodonosorī beshū hawē yushibubu kēwāti hiwe anu aruni hau bushū hatu inanūbū hawē tsumabu Pérsia nawa shanē ibuhaira Cirō hatu yunua ma bushuābu <sup>8</sup>Jerusalém anu hau ana butāshanūbū Cirō hawē pei mekenika Mitredate yunua txīpu hatū hawē kēwāti mabu tanakī unakī kenekī keyushū Judá enabū mai pakea anu hiweabu yunumis shanē ibu Sesbazar inānikiaki. <sup>9</sup>Haska Mitredatē hati mabu unaki kenekī keyuni matu yuinū nīkakāwē. 30 ouro mane kētxa inū, 1.000 prata mane kētxa inū, 29 nupe inū, <sup>10</sup>30 ouro mane copo inū, 410 prata mane copo pepa beshmas sharabu inū, ana 1.000 hawē mabu betsa sharabu itxapahairarā, <sup>11</sup>ouro mane mabu inū prata mane mabu tanakī keyuaburā, 5,400 inikiaki. Yurabu Babilōnia anu hatu iwenību inū hawenabuya hatu henebaikī hatube txītūkaikī Sesbazar Jerusalém anu ha kēwāti mabu dasibi bunikiaki.

**Jerusalém anushū Senhor Deus kēwākī ana taewabainibukiaki, na hātcharā**

**3** <sup>1</sup>Judá enabū mai pakea anu ma hikiabu hatū mae tibi hatū hiwe anu maniabu ano tanakubainaibū ushe <sup>7</sup>taeaya Jerusalém anu yura dasibibu itxabu <sup>2</sup>haska Deusū tsuma Moisi yununi Senhor Deus kēwākī hakishū inabu nami kuakī keyushūkubaīti hawenabu Jozadaquē huni bake Jesua inū, hawē betsabu hawenabu Deusbe hātxashunikabu inū, Sealtielī huni bake Zorobabel hawenabubetā dasibi habū Israelī enabu mekenika Deus kēwāti txi tapu wakī taewakī <sup>3</sup>nawa betsabu hatunabuma hiwebaunabuki datekī Salomāonē hatu yunua anibu keska wakī txi tapu wakī pehaira washīshū penama tibi inū bari kaya tibi ha txi tapu anushū inabu nami hirabi menu keyushūkī Senhor Deus kēwākubainaibū <sup>4</sup>haska Moisi yunukī kenenī keska wakī ni mebi meshtetā utati hiwe

watã hari ushakĩ Senhor Deus kēwãĩ 7 shaba besiaibũ haska Moisĩ yusini txibãkĩ shaba tibi hati inabu itxawashũ Senhor Deus kēwãkĩ hawenabu Deusbe hãtxashunikabũ hirabi menukĩ keyukubaĩkĩ <sup>5</sup>ha dikabi shaba tibi inũ, ushe bena nia tibi inũ, besiti meribi tibi Senhor Deus kēwãtitiã hatũ inabu hirabi menukĩ keyukubainaibũ hanushũ betsabũ hatũ shinã pewanũ ishũ Senhor Deus kēwãkĩ inãkuikĩ hatũ txashuwã teseshũ dashpeshũ hawẽ puku sheni bia hawẽ Deusbe hãtxashunikã txi tapu anushũ kuakĩ keyushuna hawẽ nami pitxãshũ ma hua hawenabubetã hawẽ kēwãti nami pikubainaibũ <sup>6</sup>Senhor Deus kēwãti hiwe ariabumabia shaba ha dukũ ushe 7tiã Senhor Deus kēwãkĩ shaba tibi inabu hirabi menukĩ keyukubaĩkĩ taewanibukiaki. <sup>7</sup>Haska Pérsia nawa shanẽ ibuhaira Cirõ hawẽ yunuti una hatu inaĩmawẽ taeshũ hau Senhor Deus kēwãti hiwe wanũbũ Líbano mati anushũ kusha derashũ sêkekĩ itxapawashũ ha hi kekukĩ txaipa washũ ianẽwãwẽ bukĩ Jope anu keti ashũ hene anua mapemakĩ ianẽwã keshu hau mãtxikubainũbũ maewã dabe Tiro inũ Sidom anu hiweabũ yubakatã piti inũ nushuti inũ piti sheni hawa yaushiana hatu inãkubaĩkĩ habu mishki dayanikabu inũ hi mastanikabu dayamakĩ peiwẽ hatu pakakubainaibũ

**Senhor Deus kēwãti hiwe Templo bena wakĩ  
taewanibukiaki, na hãtxarã**

<sup>8</sup>Jerusalém anu hikimabu ano bestitxai inũ ushe dabe kaya Sealtielĩ huni bake Zorobabel inũ Jozadaquẽ huni bake Jesua hawenabu Deusbe hãtxashunikabu inũ, Israelĩ huni bake Levĩ enabũ hawẽ haibuaibu inũ, Babilõnia anu hatu iyunibu ma habube txitũbiranimabubetã ana Deus kēwãti hiwe Templo bena wakĩ taewakĩ hau habu dayakubaĩshanũbũ Levĩ enabu hunibu 20 ano binuabu katushũ yununikabũ hatu yunuabu <sup>9</sup>Deus kēwãti hiwe bena wai dayakubainaibu hau habũ hatu yunukubainũbũ Jesua hawẽ huni bakebuya inũ, hawẽ betsabu inũ, Judã enabu Cadmiel inũ, hawẽ huni bakebu inũ, Levĩ enabu Henadadẽ huni bakebu inũ, hawẽ betsabu inũ, hawenabu betsabu hatibu habus shukutã daya hatu yunukubainibukiaki.

<sup>10</sup>Senhor Deus kēwãti hiwe haki tsamabaũti mishki dayanikabũ ma hanakĩ keyuaibũ haska Israelĩ enabu shanẽ ibuhaira Davĩ hatu yununi keska txibãkĩ hawenabu Deusbe hãtxashunikabũ hawẽ tari hawẽrua haya besiti sawetã hawẽ txã ati trombeta tsumatã hatu keshea mapuabu Levĩ enabu Asafẽ enabũ mane bronze turu tsakama tsakama ati dabe hawẽ Senhor Deus kēwãti tsuma mapuabũ <sup>11</sup>betsabũ kēwãĩ kãtaibũ betsabũri kemakĩ: “Senhor Deus pepaki. Israelĩ enabu betxipai nuimis hawẽ nui keyutimahairaki. Pepawakĩ benimawanãkãwẽ”, ikubainaibũ Senhor Deus kēwãti hiwe bena wakĩ ma taewaibuwẽ taea yurã kaiã benima txakayamai sai sai ikĩ Senhor Deus kēwãkubainaibũ <sup>12</sup>Senhor Deus

kēwāti hiwe bena waibu uī hawenabu Deusbe hātxashunikabu inū Levī enabu inū hawenabu yunui shanē ibu itxapabu natiā ma anibubia Senhor Deus kēwāti hiwe Templo Salomāonē ani habū uinibuwē taea benima txakayamai kashai bis bis ikubainaibū habiastiāri betsabu itxapaburi benimahairai sai sai iriakubainaibū <sup>13</sup>benimai sai sai ikaibu inū kashai bis bis ikaibu tsua hatū hui unātiruma txaihairashū nīkanibukiaki, itimaskakī hatū hui kaīmaiburā.

**Jerusalém anu Deus kēwāti hiwe bena waibu hatu  
itimaskawaibu Dariō hatu nemanikiaki, na hātxarā**

**6** [Nawa Eufates dapi hiwebaunabu Israelī enabuki hatuki sinatakī hatu nemakī Pérsia nawa shanē ibuhaira Dariō hau hatu nemanū hatū hātxa unaki keneshū bumabu bishū uīkī yuitā]

<sup>1</sup>Babilônia anushū hanu una mekekī arumisbu anua hau ha una Judá enabukiri Cirō hatukiri keneshū arumani hau benakī betxishunūbū Pérsia nawa shanē ibuhaira Dariō hawē tsumabu yunua <sup>2</sup>hanu una arumisbu tibi anua benabaūkī mai pakea betsa hawē kena Média anu mae betsa Acmetá anu shanē ibuhairatū hiwe hawēruahaira anushū Cirō Jerusalém Templokiri kenei una atimas betxinibukiaki, eska hawē hātxa hatukiri kenenirā:

<sup>3</sup>“Shanē ibui taeima ano bestitxai kakī shanē ibuhaira Cirō eska hawē yunuti hātxa hatu kenemakī:

‘Jerusalém anu hawē Deus kēwāti hiwekiri matu yununū nīkakāwē. Hanushū Deus kēwākī inabu hirabi menukī hau keyukubaīshanūbū haki tsamabaūti washū hawē kēwāti hiwe hau ana anūbūwē, hawē keyatapa 27 metro inū hawē hashpa 27 metrorirā. <sup>4</sup>Ha dikabi mishki ewapa itxapa datsakī kerā wākī pewashū txitxibaīkī keyutā ha mamaki ana txitxibaīkī keyuriatā ana ha katxu ha mamaki ana txitxibaīkī keyuriatā hi tuash sapa bena washākāwē. Shanē ibuhairatū pei arukī mekemistū hatu pakakubaīshanikiki. <sup>5</sup>Ouro mane inū prata mane hawē kēwāti mabu wanibu Deus kēwāti hiwe Jerusalém anua itxawabaīkī Babilônia anu Nabucodonosorī beni hau hatu ana ināshanūbūwē. Bikī itxawakī keyushū Jerusalém anu bushū hanu Deus kēwāti hiwe waibu anu ha merā tsaūkī hau mātixīshanūbūwē’ ”, anikiaki.

<sup>6</sup>Haska kenei betxishunabu uītā Hene Eufates kesha betsauri bari kaikiri mai pakea yununika hawē kena Tatenai inū habianuri shanē ibu beshmas Setar-Bozenai inū habe dayamisbu hatu yunukī Pérsia shanē ibuhaira Dariō eska hātxa hatu kenematā hatu anu yunukī:

“Maturā, Jerusalém henebirani kaīribirākāwē. <sup>7</sup>Hanushū hau hatū Deus kēwāti hiwe bena waimabu hau menenūbū Judá enabu

shanē ibu beshmas inū hatū yununika betsa betsapabu hatu ana nemama hatu henetā hatu yunuribirākāwē, hau keyushanūbunā. <sup>8</sup>Ana hatu nemakī beshteyamakāwē. Hau hatū Deus kēwāti hiwe hau meneshanūbū haska Judá enabu yununikabu mā merabewashanū ē matu yunuaii. Hene Eufates bari kaikiri mai pakea anu hikikī ea pei pakakubaīmisbu shanē ibū pei bikī mekekubaīmistū merabewakī binumama pei hawaira hatu pakakubaīshākāwē, hau ha dayaibu hatū daya heneyamanūbunā. <sup>9</sup>Ha inū, haska Deus nai anuatū betxipaimis hawē kēwāti inabu hirabi pitiyabi menushūkī keyukī hau Deus kēwākubainūbū ina awa inū, txashuwā inū, txashuwā bake inū, shekiwā trigo inū, sal inū, uva vinho inū, piti sheni hati matu yukaibu shaba tibi Jerusalém anu hawenabu Deusbe hātxashunikabu hatu inākubaīshākāwē, hawa heneamarā. <sup>10</sup>Mā hatu inākubaina Deus haska washūkī ē shanē ibuhaira hiweakiri inū ē huni bakebu hiweakiri hau Deus habū ea yukashūkubainūbūwē.

<sup>11</sup>Tsuāra ē yunuti hātxa danākī nīkama danaiburā, hawē hiwe hawē teweti betsa pekashū nitxītā debu kenutā hawē yura ha mamaki hanakī hawē puku nashtu anu timabaī pesakī keūshākāwē. Unāshubira isī tenekūkaini mawaya hawē hiwe pekakī keyushū txakabuwakī mese washākāwē. Haska dasibi ē matu yunuaii.

<sup>12</sup>Jerusalém anu Senhor Deus kēwāti hiwe hanu hawē kena ipakeshanai katuni akaiburā, shanē ibu betsa txakabuwakasmakī nawa betsabu pubēkī txakabuwakī hatu bika tenemaibu Deusū hatu kupikī hau hatu yamawashanūwē. Ea Dariō na hātxa eska ē matu yunuaīrā, kaneama ashūkī menehairashūshākāwē”, anikiaki.

#### **Deus kēwāti hiwe Templo akubaīkī keyunibukiaki, na hātxarā**

<sup>13</sup>Haska Dariō hatu yunuima Hene Eufates kesha betsauri bari kaikiri mai pakea betsa yununika shanē ibu beshmas Tatenai inū habianuri shanē ibu betsa beshmas Setar-Bozenai inū habe dayamibū uītā haska ma hatu yunuima hawa kaneama akubaīkī keyunibukiaki. <sup>14</sup>Haska wakinā, Deusū hātxa yuishunika dabe Ageu inū Idō huni bake Zacariasī haska bebūkiri Deusū hatu yuimaima keska txibākī hau dayakubainūbū Judá enabu dayarubu yununikabū hatu yunukubainabu Deus kēwāti Templo bena wakubaīkī haska Israelī enabu mekenika Deusū hatu yunuima inū haska Pérsia nawa shanē ibuhairabu Ciro inū Dario inū Artaxerxesī hatu yunukubainabu txibākī akubainaibū <sup>15</sup>Pérsia nawa shanē ibuhaira betsa Dario hatu shanē ibushūkūkaini shaba 3 inū, ushe Adar inū, 6 ano kaitiā Deus kēwāti hiwe menekī keyunibukiaki.

<sup>16</sup>Israelī enabu inū, hawenabu Deusbe hātxashunikabu inū, Israelī huni bake betsa Levī enabu inū, dasibi Babilônia anu hatu iyunibu ana txītuīmabu benimahairakī Deus kēwāti hiwe meneshina Deus uīmai

haki besikī <sup>17</sup>habiatiāri 100 ina awa bake bene inū, 200 txashuwā bene inū, 400 txashuwā bake tesēshū Deus kēwākī hawē txi tapu anushū inabu hirabi menukī keyushunaibū Israelī enabu dasibibū Deuskiri txakabukubaīmisbu buanū, iwanā, Israelī enabu 12 shukuabu tibi cabra bene bestitxai katutā Senhor Deus daewakī ha 12 cabra bene tesēshū txi tapukishū cabra hirabi menukī keyuaibū <sup>18</sup>txipu habu dayakubaīshanaibu shuku wakī hawenabu Deusbe hātxashunikabu hatu pashkakī hatu yunuakeaketā hanushūri Levī enabu hunibu haska Jerusalém anushū Deus dayashūkubaikī haska Moisi keneni keska txibākī hau Deus duawakubaīshanūbū hatu yunuakeakenibukiaki.

<sup>19</sup>Babilōnia anu hatu iyunibu ana txītūbiranimashū ano bena kaīyaītiā shaba 14 inū ushe ha dukū ikaitiā Egito anushū Senhor Deusū nai tsumā Egito nawabū huni bake iyuabu hatu tenābauni inū Israelī huni bake iyuabu tenāma hatu dūkebaini shinākī Senhor Deus kēhairawai benimai Páscoatiā besi tushinibukiaki. <sup>20</sup>Besiriabuma hau Senhor Deusū hatu danāyamashanū hawenabu Deusbe hātxashunikabu inū Levī enabu hunibu ibubis hatū yura ma pei keyushinabu ma hawama shinākī Babilōnia anu hatu iyunibu ma txītūbiranimabu inū hawenabu Deusbe hātxashunikabu ma peshina hatubetā Páscoa hawē shināmati txashuwā bake bene mirimahaira tesēshū hatu menushūtā hatubetā pikatsi <sup>21</sup>Babilōnia anua dasibi Israelī enabu txītūbiranibubetā pinibukiaki. Ha inū, nawa betsa betsapa hatū mae anushū hatū beya txakabu atimapa amisbu henetā ana akama Israelī enabū mekenika Senhor Deus kēwākī taewakī hatube dasitā hawē kēwāti nami hatubetā pikī keyurianibukiaki. <sup>22</sup>Israelī enabu mekenika Deus kēwāti Templo hau bena wanūbū Pérsia nawa shanē ibuhairatū hatu betxipaikī hatu merabewakubainimawē taea Judá enabu benimahairakī 7 shaba binui ana ha katxu besikī misi shashawatiuma ashīshū benimakī pikubainibukiaki.

### Jerusalém anu Esdras hawenabube hikinikiaki, na hātxarā

**7** <sup>1</sup>Txipu bari itxapa kaya Pérsia nawa shanē ibuhaira bena hawē kena Artaxerxesī hatu yunukubainaya hawenabu Deusbe hātxashunika hawē kena Esdras Pérsia anu hiwea hawenabu hati inikiaki. Esdrasī eparā, Seraías inikiaki. Seraíasī eparā, Azarias inikiaki. Azariasī eparā, Hilquias inikiaki. <sup>2</sup>Hilquiasī eparā, Salum inikiaki. Salumnē eparā, Zadoque inikiaki. Zadoquē eparā, Aitube inikiaki. <sup>3</sup>Aitubē eparā, Amarias inikiaki. Amariasī eparā, Azarias inikiaki. Azariasī eparā, Meraiote inikiaki. <sup>4</sup>Meraiotē eparā, Zeraías inikiaki. Zeraíasī eparā, Uzi inikiaki. Uzī eparā, Buqui inikiaki. <sup>5</sup>Buquī eparā, Abisua inikiaki. Abisuā eparā, Finéias inikiaki. Finéiasī eparā, Eleazar inikiaki. Eleazarī eparā, Arão ha dukū hawenabu Deusbe hātxashunika ipaunikiaki.

<sup>6-7</sup>Israelī enabu mekenika Senhor Deusū hawē yunuti hātxa inū hawē nemati hātxa Moisés yuia Moisi keneni ibubis tapīhairanishū Esdrasī hatu

yusĩkubaĩmiswẽ taeshũ Esdras Senhor Deusũ merabewai uĩkubainaiwẽ taeshũ shanẽ ibuhaira Artaxerxes anu kashũ Esdras haskakatsis ikĩ yuka: “Peki”, akimawẽ taea shanẽ ibuhaira Artaxerxesĩ hatu yunui 7 ano kaya Babilõnia anua Jerusalém anu txĩtuĩ Esdras hati hawenabuya hunikiaki, hatiri Deusbe hawenabu hãtxashunikabu inũ, Levĩ enabu inũ, kãtamisbu inũ, beputi mekenikabu inũ, Deus kẽwãti hiwe dayarubu Esdrasbe buirã. 8-9 Artaxerxesĩ hatu yunukubaini ma 7 ano kaya ha shaba ha dukũ inũ, ushe ha dukũ ikaitiã Babilõnia anua unanuma tashni taebirani maĩ bukubainaibũ Senhor Deusũ hatu duawakĩ merabewaya shaba ha dukũ inũ ushe 5tiã Jerusalém anu hikinibukiaki. 10 Haska Senhor Deusũ yununi hawa betsa wama mestẽwãkatsi ikĩ uĩkubaikĩ hawẽ yunuti hãtxa inũ hawẽ nemati hãtxa hawenabu yusĩkĩ hatu txibãmashanũ, iwanã, Esdrasĩ shinanikiaki.

11 Israelĩ enabu hawenabu hau hatu txibãmashanũ, iwanã, hawẽ yunuti inũ hawẽ nemati hãtxa Senhor Deusũ yusini unãhairai hawenabu Deusbe hãtxashunika Esdras yusinika inãkatsi ikĩ eska hãtxa shanẽ ibuhaira Artaxerxesĩ hatu kenemashũ Esdras inãni habias hãtxa huni betsã ana keneni uĩkãwẽ:

12 “Ë ea Artaxerxes shanẽ ibuhairatũ shanẽ ibubu itxapa ã hatu yunukubainai Deus nai anuatũ yunuti hãtxa unãhairai hawenabu Deusbe hãtxashunika Esdras hau unanuma kakũkaishanũ, iwanã, ã hakiri matu shinãmai.

13 Hanu ã mai pakea anua ã hatu yunubaunai anu Israelĩ enabu dasibi hiwebaunabu Jerusalém anu mibe bukatsi ikaibu butirubuki. Israelĩ enabu Deusbe hãtxashunikabu inũ Levĩ enaburi buriatirubuki. 14 Deusũ yusini hãtxa mĩ haya txibãkĩ Judã enabũ mai pakea anu inũ Jerusalém anu haskara hiwebaunabu uĩkĩ mĩ tapĩkubaũshanũ ea shanẽ ibuhaira inũ ã 7 unanepã ea merabewamisbũ nũ mia yunuai. 15 Israelĩ enabũ mekenika Deus Jerusalém anu hiwea pe shinãkĩ hawa yaushiamo prata pei heshe inũ ouro pei heshe nũ mia inãkuiaĩ butãwẽ. 16 Ha dikabi Babilõnia mae hatiubumanu hiwebaunabũ pei mia inaĩbu bikĩ itxawatã Jerusalém anu Deus kẽwãti hiwe waibu hau hawẽ hatu merabewakubaishanũbũ pe shinãkĩ yaushiamo minabu yurã kaiã inũ minabu Deusbe hãtxashunikabũ pei inãkuĩriaibu buriatãwẽ. 17 Jerusalém anu matũ mekenika Deus kẽwãti hiwe anu hawẽ txi tapu anushũ hau menukĩ keyushũkubaishanũbũ ina awa bake inũ, txashuwã bene inũ, txashuwã bake inũ, habuyabi menuiti shekiwã trigo inũ, uva vinho na peiwẽ hati bikubaishãwẽ, hawa mina wamarã. 18 Deusũ haska betxipaikĩ mia shinãmai txibãkĩ ouro pei heshe inũ prata pei heshe teshewẽ haska pe shinãkĩ mia inũ mibe dayamisbubetã mĩ haskara wakubaĩtiruki. 19 Ha inũ, mĩ mekenika Deus kẽwãti Templo anushũ hawẽ kẽwãti mabu nenu benibu mia inãshinabu

bushū Jerusalém mekenika Deus bebūshū ana inākī tsaūbaūshāwē. <sup>20</sup>Mī mekenika Deus kēwāti hiwe anu hawara mabu betsa hayama binū, iwanā, ē pei mekenikabū aruti hiwe anua hawara bikatsi ikī ha pei mī bitiruki.

<sup>21</sup>Haska inū, mā enaburā, ea ē shanē ibuhaira Artaxerxesī Hene Eufrates bari kaikiri anua mā pei mekenikabu dasibi ē matu yunuaii. Deus nai anuatū yunuti hātxa unāhairai Esdras hawenabu Deusbe hātshashūmistū hawara dasibi matu yukai hawaira ināshākāwē.

<sup>22</sup>Hatirā, 3.300 quilo prata mane inū, 22.000 litro shekiwā trigo inū, 2.200 litro uva vinho inū, 2.200 litro piti sheni hati hawa binumama inākī hatira sal bikatsis ikī matu yukai hawa tanama ināshākāwē.

<sup>23</sup>Haska Deus nai anuatū hawē hiwe anu hayakatsi matu yukai sinatamama hawaira inākubaīshākāwē, hau ea inū ē huni bakebu inū hatishū nukū mai pakea ē matu yunuai nīkaibu anu hawē kupiti hau nuku yunuyamashanunā. <sup>24</sup>Jerusalém anu Deus kēwāti hiwe anu dayamisbu inū, Deusbe hawenabu hātshashunikabu inū, Levī enabu inū, kēwaī kātamisbu inū, hawē hemaītī beputi mekemisbu inū, merabewanikabu inū, dayarubu imposto mā hatu yukayamakubaīshanūbū ē matu nemaii. Na yunuti hātxa nīkakī mā ē mekenikabunā, haskaki nīkairakāwē.

<sup>25</sup>Hamē miarā, Esdrasī, ea nīkawē. Haska mī mekenika Deusū mia tapīmakī yusīmis txibākī Hene Eufrates bari kaikiri hene kesha betsauri hiweabu mī mekenika Deusū hātxa unaību inū unābuma hatu yusīkubaīwē. Ha inū, hau habū mae mekekī yununūbū hatū yununika kushipabu katukī hatū shanē ibu beshmasbu katukī hatu yunushāwē, hau habū hawa kaneama hatu pe mekekī yunukubaīshanūbunā. <sup>26</sup>Mī mekenika Deusū yunuti hātxa inū hawē nemati hātxa inū ea Pérsia nawa shanē ibuhairatū ē yunuti hātxa inū ē nemati hātxa danākī txibābuma hawaira hau hatu kupikubaīshanūbūwē, tenaīmēkaī, ana mae betsa txaihaira anu nitxīmēkaī, pei itxapa biākī kupimēkaī, bitxiti hiwe anu bitximēkaī. Hatiski, ē hātsharā”, atā haska Artaxerxesī kenemanikiaki.

#### **Esdras Deus kēwaī habe hātshaxanikiaki, na hātsharā**

<sup>27</sup>Eskawē taeshū Esdrasī Deus kēwākī yuikī: “Nukū shenipabū mekenika Senhor Deusuū, mī pepahairaki. Jerusalém anu mī kēwāti hiwe ana atimapa uīkatsi ikama hau pewanūbū Pérsia nawa shanē ibuhairatū shinā mī pe shināma hatu yunua akimabuki. <sup>28</sup>Habiaskari wakī ea shinā txākāwākī hatu bebūshū hatū shanē ibuhaira inū, hawē unanepabū merabewamisbu inū, hawē shanē ibu beshmasbu hatuwē ea nuimakī mī hatu ea betxipaimaimaki. Haskawē taea Jerusalém anu Israelī enabu shanē ibubu unanepabu hau ebe txītunūbū hatu itxawatā ē hatube txītuīmaki”, akī Esdras Deusbe hātshakī yuinikiaki.